

Nefndarsvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík
Landbúnaðarnefnd Alþingis

Alþingi
Erindi nr. P 132/1641
komudagur 18.4.2006

Efni: Umsögn Atvinnuþróunarsjóðs Suðurlands um þingmál 607; frumvarp til laga um lax- og silungsveiði.

Atvinnuþróunarsjóður Suðurlands gerði ítarlega greinargerð um efnahagslegan ávinning af aukinni fiskgengd á vatnasvæði Hvítár og Ölfusár. Í greinargerðinni sem kom út í mars 2004 voru gerðar eftirfarandi tillögur um hvernig auka mætti efnahagslegan ávinning af þeirri auðlind sem stangveiðar á svæðinu eru:

1. Að stofnað verði félag til að koma verkefninu af stað og stýra því.
2. Að net verði tekin upp strax og auðið er.
3. Að fjármögnun verkefnisins verði tryggð.
4. Að ræktun á laxi verði hafin í samstarfi við Veiðimálastofnun.
5. Að 5 veiðihús verði byggð í samræmi við velgengni verkefnisins.
6. Að stöngum verði fjölgað í takt við aukna fiskgengd og veiði.
7. Að verð á veiðileyfum verði hækkað í takt við aukna veiði og með aukinni þjónustu.
8. Að arður verði greiddur til landeigenda í lok verkefnisins og þaðan í frá.
9. Að verkefnið verði unnið í nánú samstarfi við Veiðimálastofnun.

Fyrir þessum tillögum voru færð eftirfarandi rök:

Laxveiðar á stöng á vatnasvæði Hvítár og Ölfusár eru eftirsóknarverðar og svæðið dýrmæt auðlind. Helstu styrkleikar svæðisins eru stærð þess eða umfang og fjölbreytileiki, nálægð við Keflavíkurlflugvöll og Reykjavík. Aðstæður til fiskiræktar eru víðast mjög góðar og svæðið er auk þess sjálfbært varðandi hrygningar. Hlutfall stórlaxa er hátt.

Helstu veikleikar svæðisins eru þeir að laxveiði hefur farið minnkandi með hverju árinu og lítil þjónusta er í boði fyrir veiðimenn. Verð á veiðileyfum hefur því verið tiltölulega lágt. Félagskerfi Veiðifélags Árnesinga, eigenda auðlindarinnar, er óskilvirkt og flókið og er helsta fyrirstaða gegn breytingum. Netaveiðar eru stundaðar á svæðinu og hefur hlutfall þeirra verið hátt í samanburði við stangaveiði. Tortryggni hefur gætt milli bænda á svæðinu og stangaveiðimanna.

Helstu leiðir til að auka efnahagslegan ávinning af auðlindinni eru; annars vegar að auka fiskgengd með verndun og ræktun, og hins vegar að bæta aðbúnað og þjónustu við veiðimenn. Þannig má auka tekjur af auðlindinni.

Fiskgengd verður best aukin með upptöku neta og ræktun á sjógönguseiðum í stórfelldum stíl.

Þjónusta verður best aukin og aðbúnaður bættur með byggingu veiðihúsa sem uppfylla nútímakröfur veiðimanna, og sölu á fæði, gistingu og leiðsögn ásamt öðru því sem veiðimenn vanhagar um.

Með þessum aðgerðum má fjölga veiðimönnum á svæðinu og þar með skila meiri tekjum inn á svæðið. Gerðar eru tillögur um leiðir að þessu markmiði og að sett verði af stað verkefni sem nær til 10 ára. Með þeim aðgerðum sem þar er mælt með tífaldast greiðslur til landeigenda, en þær gætu orðið yfir 250 miljónir króna á ári.

Ávinningur af aðgerðum sem lagt er til að farið verði í:

- Að vatnasvæði Hvítár og Ölfusár verði eitt það eftirsóknaverðasta og besta í heimi í hugum stangaveiðimanna.
- Að þar verði veitt á 100 stangir í 100 daga, samtals 10 þúsund stangardaga.
- Að byggð verði fimm lúxusveiðihús til að hýsa veiðimenn á svæðinu. Öll húsin verði búin fullkomnum nútímapægindum, m.a. veitingaaðstöðu, bar, heitum pottum og nauðsynlegri aðstöðu fyrir veiðimenn og búnað.
- Að gerðar verði 50 sleppitjarnir fyrir eina miljón sjógönguseiða.
- Að árleg meðalveiði verði yfir 10 þúsund laxar, eða að meðaltali rúmlega einn lax á dag á stöng.
- Að aðgengi verði með besta móti og veiðistaðir verði bættir.
- Að markaðssetning á öllu svæðinu verði samræmd, bæði hvað varðar stangaveiði og aðra ferðaþjónustu á svæðinu öllu, sem og aðra þjónustu og verslun þar.
- Að félagskerfi landeigenda verði samræmt með heildarhagsmuni allra landeigenda í huga.

Niðurlag:

Athygli landbúnaðarnefndar Alþingis er vakin á að einfaldasta og skjótvirkasta leiðin að framangreindum markmiðum er breyting á 27. grein frumvarpsins, í þá átt að leyfa eingöngu veiðar á stöng og færi. Bann við notkun á netum við veiðar í straumvatni fellur auk þess afar vel að þeirri framtíðarsýn sem blasir við í lax- og silungsveiði sem atvinnugrein í dreifbýli. Efling greinarinnar er einnig vel til þess fallin að auka atvinnutekjur í landbúnaði og þannig bæta búsetuskilyrði á landsbyggðinni og efla jákvæða byggðapróun.

Greinargerð Atvinnuþróunarsjóðs Suðurlands um efnahagslegan ávinning af aukinni fiskgengd á vatnasvæði Ölfusár og Hvítár, má finna á heimasíðu sjóðsins “www.sudur.is” eða fá senda ef þess er óskað. Sjóðurinn hefur einnig tekið saman ýmsar tölulegar upplýsingar um efnahagsleg áhrif netaveiði, en þær má einnig að finna á heimasíðu sjóðsins.

Gert á Selfossi, 18/ apríl 2006.

Virðingarfyllt,

ATVINNUÞRÓUNARSJÓÐUR SUÐURLANDS

Austurvegi 56, 800 Selfoss
Kt. 580281-0309

Róbert Jónsson, framkvæmdastjóri
Atvinnuþróunarsjóður Suðurlands
Austurvegi 56
800 Selfossi.